

Базовий тариф за «зеленим» списком — 370 грн на рік, за «червоним» — 240 грн на рік.

Також для обчислення загальної суми доходів надавача ПМД необхідно врахувати доходи з інших джерел, відмінних від НСЗУ (перелік є індивідуальним для кожного конкретного надавача), наприклад:

- надходження на покриття вартості комунальних послуг та енергоносіїв;
- надходження від місцевого бюджету (крім надходжень на покриття вартості комунальних послуг та енергоносіїв);
- надходження в рамках субвенції на розвиток охорони здоров'я в сільській місцевості;
- надходження від надання послуг ПМД іноземцям;
- надходження від надання послуг ПМД, що не входять до програми медичних гарантій;
- надходження від здачі приміщень/земельних ділянок в оренду.

Але він самостійно розподіляє та витрачає кошти, отримані за надання медичних послуг населенню.

Література

1. Міфи та правда про освітню та медичну реформи. Практичний посібник для журналістів: Загальна редакція: В. Таран. Київ: Центр політичних студій та аналітики «Ейдос», 2018. 88 с

2. Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення: Закон України від 19.10.2017 № 2168-VIII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2168-19> (дата звернення: 19.09.2018).

3. Як організувати систему надання первинної медичної допомоги на місцевому рівні. Операційне керівництво / Баценко Д., Брагінський П., Бучма М. та ін. Міністерство охорони здоров'я України, Проект USAID «Реформа ВІЛ-послуг у дії», ТОВ «Агентство «Україна» К., 2018. 368 с.

Єгоричева С. Б.

*доктор економічних наук, професор,
професор кафедри фінансів та банківської справи
Полтавського університету економіки і торгівлі*

ПЕРЕДУМОВИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ СЕРЕДНЬОСТРОКОВОГО БЮДЖЕТНОГО ПЛАНУВАННЯ В УКРАЇНІ

Одним з основних завдань сучасних держав є забезпечення фіскальної стабільності, від чого суттєво залежить розвиток усіх інших складових національних економічних систем. Серед теоретично відомих та практично апробованих методів її досягнення чільне місце займає середньострокове бюджетне планування (СБП), яке дозволяє уряду розширити горизонт фіскальної політики за річні межі на, як мінімум, два роки. Справа у тому, що хоча затвердження закону про річний бюджет залишається основним етапом, на якому ухвалюються важливі рішення щодо бюджетної політики, більшість фіскальних заходів мають бюджетні наслідки, які виходять далеко за межі звичайного річного бюджетного циклу. Як наслідок, перспектива на один рік не забезпечує належну основу для ефективного і надійного

бюджетного планування. Якісна методика середньострокового бюджетного планування повинна відображати вплив минулих бюджетних зобов'язань, а також майбутніх витрат на нові заходи.

Отже, переваги застосування СБП є очевидними, тому у Бюджетний кодекс України, прийнятий у 2010 році, вже були включені процедури і механізм середньострокового бюджетного прогнозування як передумова подальшого втілення відповідного планування. Зобов'язання щодо запровадження Україною СБП містяться в Угоді про асоціацію України з ЄС, аналогічне завдання ставиться у Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2017-2021 роки. Але світовий досвід запровадження середньострокового бюджетного планування, свідчить, що СБП не буде ефективним або перетвориться на імітацію реформ у бюджетній сфері, якщо не будуть створені певні передумови для його втілення. Зазначене підтверджують і перші спроби застосувати в Україні законодавчо визначені бюджетні процедури у 2012 та 2017 роках, які фактично не мали ніяких наслідків.

Насамперед, основною передумовою запровадження СБП є забезпечення якісного макроекономічного прогнозування на середньостроковий період, що в Україні на даний час унеможлиблюється нестабільною макроекономічною ситуацією та непередбачуваністю змін у законодавстві у зв'язку з одночасним реформуванням багатьох сфер життєдіяльності держави. Аналогічні проблеми виникали і в інших державах, що вирішувалося декількома шляхами: орієнтацією на песимістичний прогноз економічного зростання, створенням спеціальних додаткових резервів, а також використанням макроекономічних прогнозів декількох незалежних від уряду інститутів («фіскальних рад»). Крім того, СБП не може здійснюватися відокремлено від функціонування цілісної системи державного стратегічного планування розвитку, яка в Україні ще не унормована у правовому, економічному та організаційному аспектах. Одночасно, відсутня процедура визначення пріоритетів політики на середньострокову перспективу.

З останнім пов'язана така передумова запровадження СБП, як забезпечення реалістичності цілей бюджетно-податкової політики. Уряд може уникати або відкладати реалізацію складних заходів фіскальної консолідації, перебільшуючи перспективи покращення стану державних фінансів у середньостроковому періоді, що на практиці призведе до недосягнення визначених фіскальних цілей.

Варто зазначити, що ефективність середньострокового бюджетного планування буде зменшуватися при недостатньому охопленні державного сектору: всі головні розпорядники коштів на державному рівні повинні бути охоплені цим процесом, у перспективі, до них доцільно додати і позабюджетні соціальні фонди, насамперед, Пенсійний фонд.

Фахівці МВФ та ОЕСР зазначають і інші передумови запровадження СБП, серед яких: виконання річного бюджету у точній відповідності до затвердженого плану, відсутність хаотичних змін середньострокових фіскальних цілей, охоплення бюджетом всіх фінансових потоків уряду, його здатність реалістично оцінювати фіскальні ефекти політичних рішень та ін. [1; 2]. Реалізація всіх зазначених вимог дозволить реалізувати безсумнівні переваги середньострокового бюджетного планування, що сприятиме побудові ефективної системи управління державними фінансами в Україні.

Література

1. Beyond the Annual Budget. Global Experience with Medium-Term Expenditure Frameworks / The World Bank. – Washington, 2013. – 55 p.

2. Downes R. Medium-Term Expenditure Frameworks (MTEF): from Theory to Application [Електронний ресурс] : OECD. – Режим доступу: <https://www.slideshare.net/OECD-GOV/d1-pms4mtefronnie-downes-oecd>

Захаркіна Л.С.

*кандидат економічних наук, доцент
доцент кафедри фінансів і підприємництва
Сумський державний університет*

Колосок С.І.

*кандидат економічних наук, доцент
доцент кафедри управління
Сумський державний університет*

ВДОСКОНАЛЕННЯ БЮДЖЕТНОЇ ПОЛІТИКИ ЯК СКЛАДОВОЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ¹

Бюджетна політика відіграє ключову роль у досягненні стратегічних соціально-економічних пріоритетів держави. В умовах, коли проблема забезпечення економічної безпеки України не тільки залишається актуальною, а й продовжує набирати розвитку, показники бюджету є саме тими індикаторами, котрі, в першу чергу, характеризують рівень фінансової стійкості держави. Згідно Методичних рекомендацій щодо розрахунку рівня економічної безпеки України [1], серед усіх субіндексів інтегрального індексу економічної безпеки фінансова безпека має найбільшу питому вагу (ваговий коефіцієнт - 0,1294). Серед індикаторів фінансової безпеки, у свою чергу найбільшу питому вагу має саме бюджетна безпека (ваговий коефіцієнт - 0,2023). Показники саме бюджетної безпеки відображають ту бюджетну політику, яка здійснювалася в Україні. Тож у сьогоdnішніх умовах нестабільного економічного стану залишається проблема пошуку дієвих напрямів трансформації бюджетної політики як інструменту забезпечення фінансової безпеки, які будуть відповідати сучасним вимогам розвитку України.

Питання формування та удосконалення бюджетної політики як інструменту забезпечення фінансової безпеки з різних боків розглядаються у працях українських та закордонних науковців Лисяк Л. В., Журавель М. О. [2], Богомолової Н. І. [3], Постоленко Ю. П. [4], Дахнової О.С., Городецької Т.С. [5] та інших.

Відповідно до [1] стан бюджетної безпеки оцінюється за чотирма індикаторами: I1 - відношення дефіциту/профіциту державного бюджету до ВВП, %; I2 - дефіцит/профіцит бюджетних та позабюджетних фондів сектору загальнодержавного управління, % до ВВП; I3 - рівень перерозподілу ВВП через зведений бюджет, %; I4 - відношення обсягу сукупних платежів з обслуговування та

¹ Виконано в рамках науково-дослідної теми № 0117U003922 «Інноваційні драйвери національної економічної безпеки: структурне моделювання та прогнозування